

FIȘA DISCIPLINEI

Deontologie medicală. Bioetică. Comunicare medicală

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Medicale și ale Sănătății
1.3. Departamentul	Departamentul de Științe Medicale și ale Sănătății
1.4. Domeniul de studii	Sănătate
1.5. Ciclul de studii	Ciclul I - Studii universitare de licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Podiatrie / Licențiat în Podiatrie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență (IF)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Deontologie medicală. Bioetică. Comunicare medicală				Codul disciplinei	BLRxxx
2.2. Titularul activităților de curs			Av. Camelia-Gabriela Iusco				
2.3. Titularul activităților de seminar			Dr. Doina Olteanu				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligativu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat (consiliere profesională)					0
Examinări					2
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					28
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Informarea prin studiul bibliografic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Suport logistic video
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Participarea la minim 50% din activitățile de seminar este condiție pentru participarea la examen.

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale /esențiale	- Capacitatea de a aplica principii deontologice în situații clinice. - Abilități de a analiza dilemele etice și de a lua decizii informate și corecte. - Cunoașterea și aplicarea reglementărilor legale în domeniul sănătății. - Abilități de a comunica clar și empatic cu pacienții și familiile acestora. - Aptitudinea de a colabora interdisciplinar pentru soluționarea problemelor etice complexe.
Competențe transversale	- Gândire critică și rezolvare de probleme în contexte medicale complexe. - Capacitatea de a gestiona relațiile interpersonale într-un cadru profesional. - Dezvoltarea unei atitudini etice și responsabilități profesionale. - Capacitatea de a lucra într-un cadru multicultural și divers. - Abilități de gestionare a informațiilor și a resurselor într-un mod etic.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul va avea cunoștințe despre: - fundamentele etice ale profesiei de podiatru; - implicațiile juridice ale activităților aferente profesiei de podiatru; - păstrarea confidențialității în timpul unei consultații podiatrice; - gestionare oricărui conflict de interese care ar putea apărea în timpul unei consultații podologice; - modele de comunicare eficientă; - inteligența emoțională în relațiile interpersonale din viața de zi cu zi și în domeniul sănătății; - principiile comunicării terapeutice.
Aptitudini	Studentul va fi capabil să: - aplice raționamente etice în practica clinică de zi cu zi; - dezvolte abilități necesare pentru o bună relație podiatru-pacient; - facă față oricărui conflict care ar putea apărea în timpul consultațiilor podologice; - aplice legislația națională și europeană în practica zilnică; - conștientizeze propriile valori, emoții și stiluri de comunicare; - evalueze interacțiunile de comunicare dintre profesioniștii din domeniul sănătății și pacienți; - aplice principiile comunicării terapeutice în practica profesională.
Responsabilități și autonomie	- Studentul va cunoaște și va respecta normele de etică și prevederile legale în relația cu pacienții și cu colegii, promovând valori fundamentale precum demnitatea umană, dreptatea, echitatea etc. - Studentul va înțelege importanța comunicării eficiente în relațiile din domeniul sănătății și se va putea integra în echipe multidisciplinare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul general al disciplinei este acela de a oferi studenților cunoștințele și abilitățile necesare rezolvării problemelor etice și juridice care pot apărea în exercitarea profesiei de podiatru, precum și pre-rechizitele unei comunicări eficiente cu pacienții și cu personalul medical.
7.2 Obiectivele specifice	- Cunoașterea aspectelor etice și juridice inerente profesiei de podiatru (consimțământul informat, confidențialitatea, conflictul de interese, responsabilitatea). - Aplicarea raționamentului etic în podiatrie. - Interiorizarea valorilor umane fundamentale precum demnitatea umană, drepturile omului, echitatea, protejarea populațiilor vulnerabile etc. - Înțelegerea aprofundată a modelelor de comunicare și identificarea cauzelor care îngreunează comunicarea. - Antrenarea inteligenței emoționale a studenților și stimularea reflecției asupra componentelor relațiilor interpersonale eficiente în viața cotidiană.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în deontologia medicală: - Definiția deontologiei și importanța sa în practica medicală; - Codurile deontologice naționale și internaționale.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
2. Principiile etice fundamentale: - Autonomia, non-maleficitatea, justiția; - Aplicarea acestora în practica zilnică.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
3. Dilemele etice în medicină: - Studii de caz privind conflictul dintre principii etice; - Practici de luare a deciziilor etice.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
4. Bioetica: concepte și aplicabilitate: - Etica în cercetarea medicală; - Bioetica în domeniul geneticii și al biotehnologiilor.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
5. Confidențialitatea și drepturile pacientului: - Dreptul pacientului la intimitate și protecția datelor; - Confidențialitatea în contextul profesional și legal.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
6. Relația medic-pacient: principii de comunicare etică: - Etica comunicării medicale; - Informarea și consimțământul informat.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
7. Etica în îngrijirea la sfârșitul vieții: - Deciziile privind tratamentele de susținere a vieții; - Euthanasia și suicidul asistat din punct de vedere etic.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
8. Etica în practicile de diagnostic și tratament: - Dileme etice legate de testele medicale și tratamentele experimentale; - Considerații etice în utilizarea medicamentelor.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
9. Etica în practică medicală în diverse culturi și religii: - Diversitatea culturală și provocările etice în îngrijirea pacienților; - Respectul față de credințele și valorile pacientului.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
10. Etica în relațiile dintre profesioniștii din domeniul sănătății: - Colaborarea interdisciplinară; - Confruntarea cu dilemele etice între colegi	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
11. Implicarea familiei în deciziile medicale: - Dreptul familiei de a influența deciziile pacientului; - Conflicte între pacient și familie.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
12. Legislația medicală și deontologia: - Reglementările legale privind drepturile pacientului și obligațiile profesionale; - Implementarea legilor în practică;	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
13. Etica în managementul resurselor medicale: - Distribuirea echitabilă a resurselor limitate; - Deciziile etice în gestionarea crizelor de sănătate (de exemplu, pandemia)	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
14. Promovarea sănătății și prevenirea bolilor: un imperativ etic: - Responsabilitatea profesională în prevenirea bolilor și educația pentru sănătate; - Strategii de comunicare în sănătatea publică.	Prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
Bibliografie: 1. Allen, J., & Brock, S. A. (2000). <i>Health care communication using personality type: Patients are different!</i> Routledge 2. Burnard, P. (1999) <i>Counselling Skills for Health Professionals</i> (a 3-a ediție). Cheltenham: Stanley Thornes 3. Davis, C. M. (2006) (Ed.) <i>Patient Practitioner Interaction: An experiential manual for developing the art of health care</i> (ediția a 4-a). NJ: SLACK Inc 4. Herring, J. (2021). <i>Medical Law and Ethics</i> . Oxford University Press. 5. Ionescu, D. (2020). <i>Aspecte juridice ale profesiei medicale</i> . Editura Universitară. 6. Jackson, E. (2022). <i>Medical Law: Text, Cases, and Materials</i> . Oxford University Press.		

7. Kress, J. (2020). Healthcare Law and Policy. Springer. Purtilo, R. and Haddad, A. (1996) Health Professional and Marinescu, M. (2019). Etică și deontologie în practica medicală. Editura Didactică. 8. Patient Interaction (a 5-a ediție). Pennsylvania: W. B. Saunders 9. Popescu, A. (2021). Drept medical și legislație sanitară. Editura Medicală. 10. Silverman, J., Kurtz, S. and Draper, J. (2005) <i>Skills for Communicating with Patients</i> (ediția a 2-a). Oxon: Radcliffe.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Principiile eticii medicale în practică: - Discuții despre cum să aplicăm principiile etice în cazuri concrete.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
2. Probleme etice în cercetarea medicală: - Analiza unui studiu de caz privind etica în cercetarea pe subiecți umani.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
3. Comunicarea medicală și consimțământul informat: - Exerciții de simulare a procesului de obținere a consimțământului informat.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
4. Relația medic-pacient: abordări și soluții pentru o comunicare eficientă: - Simulări de comunicare între medic și pacient în situații dificile.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
5. Confidențialitatea în contextul digitalizării medicale: - Analiza riscurilor de confidențialitate în era digitală și soluții etice.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
6. Etica în managementul echipelor medicale interdisciplinare: - Studiu de caz despre gestionarea dilemelor etice între profesioniștii din domeniul medical.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
7. Etica în îngrijirea pacienților terminali: - Studii de caz privind deciziile în contextul îngrijirii paliative	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
8. Euthanasia și suicidul asistat: o abordare bioetică: - Dezbateri despre perspectivele etice și legale privind eutanasia.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
9. Etica în utilizarea medicamentelor experimentale: - Discuții pe marginea dilemelor etice legate de tratamentele experimentale.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
10. Dileme etice în tratarea pacienților cu afecțiuni cronice: - Analiza problemelor etice în gestionarea pacienților cu boli incurabile.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
11. Bioetica și manipularea genetică: - Dezbateri privind etica utilizării tehnologiilor genetice în tratamentele medicale.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
12. Etica în deciziile privind intervențiile chirurgicale: - Discuții despre riscurile și beneficiile intervențiilor chirurgicale riscante.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
13. Conflicte între pacient și familie: soluții etice: - Discutarea cazurilor de conflicte etice între dorințele pacientului și ale familiei.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
14. Etica comunicării în crize de sănătate publică: - Analiza unor scenarii din pandemii sau alte crize de sănătate publică și comunicarea etică.	Activitate practică pe grupe mici, confruntare de idei, dezbateri, argumentare	
Bibliografie: 1. Boone, D.R. and Plante, E. (1993) <i>Human Communication and its Disorders</i> (ediția a 2-a) New Jersey: Prentice Hall 2. Crawford, P., Brown, B., & Bonham, P. (2006). <i>Communication in clinical settings</i> . Nelson Thornes 3. Devito J. A. (1997) <i>Human Communication: The Basic Course</i> (a 7-a ediție). Longman 4. Purtilo, R. and Haddad, A. (1996) Health Professional and Patient Interaction (a 5-a ediție). Pennsylvania: W. B. Saunders 5. Silverman, J., Kurtz, S. and Draper, J. (2005) <i>Skills for Communicating with Patients</i> (ediția a 2-a). Oxon: Radcliffe		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt aliniate cu cerințele comunității academice, normele etice ale asociațiilor profesionale (Colegiul Medicilor din România) și cu așteptările angajatorilor din sectorul medical. Acestea contribuie la formarea unor profesioniști care pot respecta reglementările legale și etice, care pot lua decizii responsabile în situații de conflict moral și care pot comunica clar și empatic în toate contextele profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și precizia răspunsurilor. Capacitatea de analiza și interpretare. Coerența și organizarea răspunsurilor.	Examen scris	75%
10.5 Seminar/laborator	Demonstrarea abilităților de aplicare a principilor etice în context podiatric.	Colocviu: prezentare	25%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 5,00 atât la examenul scris pentru curs cât și pentru evaluarea la seminarelor reprezintă standardul minim de performanță necesar pentru promovarea disciplinei, reflectând înțelegerea conceptelor fundamentale și aplicarea lor în situații de bază.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Data completării:
30.01.2025

Semnătura titularului de curs
Av. Camelia-Gabriela IUSCO

Semnătura titularului de seminar
Dr. Doina OLTEANU

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament